FIŞA DISCIPLINEI

Fundamentele bioeticii creştine

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Asistenţă Socială
1.7. Forma de învăţământ	Învăţământ cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Fundamentele bioeticii creştine**					Codul disciplinei	**OLR1903**
2.2. Titularul activităţilor de curs					Pr. Lect. univ. dr. Gabriel Noje		
2.3. Titularul activităţilor de seminar					Pr. Lect. univ. dr. Gabriel Noje		
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	**2**	din care: 3.2. curs	**2**	3.3. seminar/ laborator/ proiect	**1**
3.4. Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	**14**
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					**75**
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					8
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					11
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					8
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activităţi [de ex.: comunicare bidirecţională cu titularul de disciplină / tutorele]					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**33**	
3.8. Total ore pe semestru				**75**	
3.9. Numărul de credite				**3**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoştinţe de Vechiul şi Noul Testament
4.2. de competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Ecran de proiecţie, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio. Studenţii se vor prezenta la cursuri cu telefoanele mobile închise sau pe modul silenţios. Prezenţa la curs în proporţie de 70%.
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiectie, videoproiector, laptop. Frecventarea seminarului în proporţie de 70 %. Studenţii se vor prezenta la seminarii cu telefoanele mobile închise sau pe modul silenţios.

6. Competențele specifice acumulate[1]

Competențe profesionale/esențiale	• Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic • Proiectarea și realizarea de diagnoze sociale și din perspectivă teologică • Elaborarea sistemelor de asistență socială pe baza unor conținuturi teologice • Analiza teologică (explicarea) și soluționarea programelor de studiu, problemelor și conflictelor din domeniul asistenței sociale • Gestionarea sistemelor de informații bazate pe indicatori specifici în domeniul teologiei și în domeniul științelor sociale • Consilierea spirituală, profesională de integrare și incluziune socială
Competențe transversale	• Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă • Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Obiectivul principal al cursului vizează (1) cunoașterea principiilor pe care se fundamentează poziția Bisericii Ortodoxe față de principalele probleme de bioetică, (2) familiarizarea cu documentele de bioetică emise de către unele dintre Bisericile Ortodoxe autocefale, (3) cunoașterea biografiei și a operelor unora dintre cei mai importanți bioeticieni ortodocși.
7.2 Obiectivele specifice	• Să înțeleagă și să utilizeze corect terminologia din domeniul bioeticii. • Să cunoască principiile antropologiei ortodoxe care ghidează răspunsul Bisericii cu privire la problemele de bioetică. • Să dobândească capacitatea de a argumenta teologic poziția Bisericii față de chestiunile de bioetică. • Să înțeleagă specificul Teologiei Ortodoxe față de problemele bioetice într-un context multiconfesional și pluri-religios. • Să cunoască principalii bioeticieni ortodocși, precum și contribuția acestora la domeniul bioeticii creștine.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Bioetica: origini, răspândire, definiții, probleme actuale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
2. Principii etice biomedicale preluate în bioetica seculară și principalele teorii morale aplicate în bioetica seculară	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
3. Ortodoxia și problemele de bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
4. Dumnezeu în Treime sau viața ca iubire împărtășită	Prelegere Videoproiector	2 ore fizice

[1] Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

	Materiale didactice online	
5. Omul-ființă spirituală în trup. Noțiuni de antropologie ortodoxă	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
6. Iisus Hristos și restaurarea naturii umane	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
7. Principiul sacralității și al sfințeniei vieții	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
8. Principiul demnității și al libertății persoanei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
9. Principiul vulnerabilității și al responsabilității	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
10. Documentul social al Bisericii Ortodoxe Ruse despre bioetică *și* Documentele Bisericii Ortodoxe Române cu privire la Bioetică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
11. Documentele Bisericii Ortodoxe a Greciei cu privire la bioetică *și* Documentul Patriarhiei Ecumenice *Pentru viața lumii. Către un etos social al Bisericii Ortodoxe.*	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
12. Hugo Tristram Engelhardt jr și Pr. Stanley S. Harakas	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
13. Pr. John Breck și Dominique Beaufils	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
14. Mitrop. Hierotheos Vlachos și Pr Ilie Moldovan	Prelegere Videoproiector Materiale didactice online	2 ore fizice
Bibliografie		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Bioetica: origini, răspândire, definiții, probleme actuale	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
2. Principii etice biomedicale preluate în bioetica seculară și principalele teorii morale aplicate în bioetica seculară	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
3. Ortodoxia și problemele de bioetică	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
4. Dumnezeu în Treime sau viața ca iubire împărtășită	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
5. Omul-ființă spirituală în trup. Noțiuni de antropologie ortodoxă	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
6. Iisus Hristos și restaurarea naturii umane	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
7. Principiul sacralității și al sfințenia vieții	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
8. Principiul demnității și al libertății persoanei	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
9. Principiul vulnerabilității și al responsabilității	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică
10. Documentul social al Bisericii Ortodoxe Ruse despre bioetică *și* Documentele Bisericii Ortodoxe Române cu privire la Bioetică	Participare activă, brainstorming, referate și/sau discuții pe text	1 oră fizică

11. Documentele Bisericii Ortodoxe a Greciei cu privire la bioetică *şi* Documentul Patriarhiei Ecumenice *Pentru viaţa lumii. Către un etos social al Bisericii Ortodoxe.*	Participare activă, brainstorming, referate şi/sau discuţii pe text	1 oră fizică
12. Hugo Tristram Engelhardt şi Pr. Stanley S. Harakas	Participare activă, brainstorming, referate şi/sau discuţii pe text	1 oră fizică
13. Pr. John Breck şi Dominique Beaufils	Participare activă, brainstorming, referate şi/sau discuţii pe text	1 oră fizică
14. Mitrop. Hierotheos Vlachos şi Pr Ilie Moldovan	Participare activă, brainstorming, referate şi/sau discuţii pe text	1 oră fizică

Bibliografie selectivă

- BEAUFILS Dominique, *„Credinţa ta te-a mântuit". O viziune ortodoxă asupra bolii şi a morţii*, traducere de Adrian şi Claudia Dinu, Trinitas, Iaşi, 2009
- BEAUFILS Dominique, *Bioethique*, Institut de Theologie Orthodoxe Saint Serge, Paris, 2012, curs universitar.
- BRECK John et alli, *Ce este moartea?*, Patmos, Cluj-Napoca, [2]2006
- BRECK John şi Lyn, *Trepte pe calea vieţii. O viziune ortodoxă asupra bioeticii*, Editura Sophia, Bucureşti, 2007
- BRECK John, „Dilemele bioetice şi Ortodoxia", trad. rom. Sebastian Moldovan, în „Revista Teologică", 1 (1998)
- BRECK John, „Fundamentele teologice ale eticii ortodoxe creştine", în *Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Bioethica* 2 (2008), pp. 12-38
- BRECK John, *Darul sacru al vieţii*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2001 şi alte ed.
- BUTA Mircea Gelu (coord.), seria de 16 volume *Medicii şi Biserica,*, Ed Renaşterea, Cluj-Napoca, 2003-2018
- *Clonarea umană între mit şi realitate. O evaluare ortodoxă*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2003
- COSMA Sorin, *O abordare creştină a bioeticii*, Editura Marineasa, Timişoara, 2007
- DUMEA Caudiu, *Omul între „a fi" şi „a nu fi". Probleme fundamentale de bioetică*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, Bucureşti, 1998
- ENGELHARDT H. Tristram jr., *Fundamentele Bioeticii creştine. Perspectiva ortodoxă*, trad. rom. Mihail Neamţu, Cezar Longhin, Ioan I. Ică jr., Deisis, Sibiu, 2005
- FAROS Filoteu, *Moartea şi doliul. O teologie a nădejdii*, traducere de Victor Manolache, Sophia, Bucureşti, 2012.
- HARAKAS, Stanley S., *Contemporary moral issues. Facing the Orthodox Christian*, revised and expanded, Light and Life Publishing Company, Mineapolism Minnesota, 1982
- HARAKAS, Stanley S., *Towards transfigured life*. *The Theoria of Eastern Orthodox Ethics*, Light and Life Publishing Company, Mineapolism Minnesota, 1983
- ILOAIE Ştefan, „Morală şi viaţă. Documentele Bisericii Ortodoxe Române referitoare la Bioetică" în *Revista Română de Bioetică*, vol. 7, nr. 2, 2009, pp. 18-29.
- ILOAIE Ştefan, *Cultura vieţii. Aspecte morale în bioetică,* ed. Renaşterea, Cluj-Napoca, 2009
- IOAN PAUL AL II-LEA, *Scrisoarea enciclică „Evangelium vitae"*, https://www.magisteriu.ro/evangelium-vitae-1995/
- IONAŞCU Iuvenalie, *Ispita faustiană. Aspecte ale bioeticii contemporane în lumina Ortodoxiei*, Editura Christiana, Bucureşti, 2005
- LARCHET Jean-Claude, *Credinţa în faţa bolii, suferinţei şi a morţii*, traducere de Marinela Bojin, Sophia, Bucureşti, 2002
- LARCHET Jean-Claude, *Etica procreaţiei în învăţătura Sfinţilor Părinţi*, Editura Sofia, Bucureşti, 2003
- LARCHET Jean-Claude, *Semnificaţia trupului în Orthodoxie*, traducere de Monahia Antonia, Basilica, 2010
- LARCHET Jean-Claude, *Sfârşit creştinesc vieţii noastre, fără durere, neînfruntat, în pace...*, traducere de Marinela Bojin, Basilica, Bucureşti, 2012
- MANTZARIDIS Georgios I., *Morala creştină. II. Omul şi Dumnezeu, Omul şi semenu, Poziţionări existenţiale şi Bioetice*, traducere de Cornel Constantin Coman, Bizantină, Bucureşti, 2006.
- MOLDOVAN Ilie, *Darul sfânt al vieţii şi combaterea păcatelor împotriva acestuia. Aspecte ale naşterii de prunci, în lumina moralei creştine,* EIBMBOR, 1997
- SGRECCIA Elio, TAMBONE Victor, *Manual de Bioetică*, trad. rom. Gilda Levescu, Bucureşti, Arhiepiscopia Romano-Catolică, 2001
- STAN George, *Teologie şi bioetică*, Editura Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2001
- ZION Wiliam Basil, *Eros şi transfigurare. Sexualitate şi căsătorie. O perspectivă ortodoxă răsăriteană*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2001

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinutul disciplinei este conceput astfel încât să răspundă aşteptărilor reprezentanţilor comunităţii epistemice, ale asociaţiilor profesionale şi ale angajatorilor din domeniul teologic şi bioetic, prin formarea studenţilor în înţelegerea problemelor bioetice actuale. Studenţii vor fi pregătiţi să elaboreze răspunsuri argumentate şi articulate la aceste provocări, având la bază cunoaşterea profundă a principiilor teologice ale Bisericii Ortodoxe. Astfel, disciplina contribuie la dezvoltarea unor competenţe teologice şi etice cerute atât în mediul academic, cât şi în diverse contexte profesionale şi sociale în care expertiza în bioetică ortodoxă este necesară.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare orală individuală, pe baza unui subiect extras de student, conţinând două cerinţe	70%
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări de seminar sau prezentarea unui scurt text indicat de către profesor	20%
		Implicare în dezbateri seminariale	10%
10.6 Standard minim de performanţă			

- **Cunoştinţe minime pentru acordarea notei 5:**

  Traterea satisfăcătoare a cel puţin uneia dintre cele două cerinţe formulate în subiectul extra

  Realizarea activităţii la seminar.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[2]

Nu se aplică.

Data completării: 27.09.2026

Semnătura titularului de curs ... Gabriel Hoje

Semnătura titularului de seminar Gabriel Hoje

Data avizării în departament: ...

Semnătura directorului de departament .....

[2] Păstraţi doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei şi ştergeţi-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ştergeţi-le pe toate şi scrieţi "*Nu se aplică.*".